

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2013

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Samenstelling Rekenkamercommissie**
- 3. Instrument van de gemeenteraad**
- 4. Activiteiten 2013**
 - 4.1 onderzoeksprogramma 2013
 - 4.2 onderzoek kernenbeleid
 - 4.3 onderzoeksprogramma 2014
 - 4.4 onderzoek juridische gerechtelijke procedures
 - 4.5 vergaderingen
 - 4.6 andere overleggen
- 5. Financieel overzicht**
- 6. Nawoord en doorkijk naar 2014**

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van de Rekenkamercommissie Westland (verder RKC), vastgesteld in haar vergadering van 18 maart 2014. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de RKC en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de RKC in 2013 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Samenstelling RKC

Nadat per 1 januari 2012 Michel Mekel, voorzitter RKC, zijn ontslag had ingediend kon op 23 april 2013 in zijn opvolging worden voorzien. Op die datum benoemde de gemeenteraad Fiona Buruma als voorzitter van de RKC. Martien Born, die ingevolge artikel 1.1.2 van het Reglement van orde van de Rekenkamercommissie is aangewezen als vicevoorzitter van de Rekenkamercommissie, heeft in de periode van 1 januari 2012 tot 23 april 2013 de taken van voorzitter waargenomen. In de raadsvergadering van 22 januari 2013 zijn de externe leden Martien Born en Linda van der Lans voor een periode van drie jaar herbenoemd.

De RKC bestaat uit:

Voorzitter	mevrouw drs. F.C. Buruma
Externe leden	de heer drs. M.A.I. Born EMIA (vicevoorzitter) mevrouw drs. L.J.M. van der Lans-Gossen EMIA RO
Interne leden	de heer D. Otto de heer R. Batelaan
Ambtelijk secretaris	de heer D. van Vliet

3. Instrument van de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, rechtmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. Naast de Gemeentewet vindt de RKC haar grondslag in de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren.

De RKC onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen.

Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een technisch wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de RKC hierop. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De RKC is een 'instrument' van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. Door de onafhankelijke positie van de RKC heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de raad, zoals het onderzoeksrecht van de raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst, Het is voor de RKC een permanent aandachtspunt om samen met de raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de RKC zich dus **niet** als een afrekencommissie.

4. Activiteiten 2013

4.1 *Onderzoeksprogramma 2013*

Aangezien de verwachting was dat begin 2013 een nieuwe voorzitter zou worden benoemd, werd het door de RKC eind 2012 zinvol geacht te wachten met het opstellen van een onderzoeksprogramma 2013. Daarbij kwam dat het onderzoeksprogramma 2012 nog niet was afgerond. Het onderzoek naar het grondbeleid was uitgelopen in tijd en er waren twijfels of gestart moest worden met het onderzoek herijking subsidies. Vanuit de raad waren reacties gekomen dat een dergelijk onderzoek nog te prematuur zou zijn, aangezien de herijking van subsidies nog maar recent een feit was. Het onderzoek grondbeleid kon in februari 2013 worden afgerond en is op 5 maart 2013 aangeboden aan de raadscommissie EFO. Ten aanzien van het onderzoek herijking subsidies is in de RKC-vergadering van 16 januari 2013 geconcludeerd dat het onderzoek inderdaad nog te prematuur is.

De periode tot de komst van de nieuwe voorzitter werd benut om nieuwe onderzoeksonderwerpen te verzamelen bij raad en inwoners van Westland. Op basis daarvan werd overwogen onderzoeken in te stellen naar het kernenbeleid en verbonden partijen. Na de komst van de nieuwe voorzitter werd in de RKC-vergadering van 7 mei 2013 gekozen voor een onderzoek naar het kernenbeleid. Het onderzoek naar verbonden partijen werd geplaatst op de groslijst. Voor dit laatste werd gekozen omdat er nog geen beleidskader verbonden partijen was opgesteld. In de commissie Bestuur van 6 maart 2013 was al wel de door het college opgestelde discussienota verbonden partijen besproken. De verwachting was dat voor de nieuwe raadsperiode het nieuwe beleidskader in werking zou treden.

Ten aanzien van het onderzoek kernenbeleid werd afgesproken dat Fiona Buruma, tijdens haar kennismakingsronde langs alle fracties, de behoeften daarover zou peilen. De kennismakingsronde zou tevens worden benut om nieuwe onderzoeksonderwerpen te verzamelen voor het onderzoeksprogramma 2014.

4.2 *Onderzoek kernenbeleid*

De RKC heeft besloten het onderwerp kernenbeleid op de onderzoekagenda 2013 te plaatsen, omdat vanuit de raad signalen waren ontvangen dat een dergelijk onderzoek op prijs zou worden gesteld en omdat er tevens vanuit de burgerij een verzoek was gekomen.

De begeleiding van het onderzoek kernenbeleid vond plaats door een werkgroep uit de RKC, bestaande uit de externe leden Fiona Buruma en Linda van der Lans en ambtelijk secretaris Dick van Vliet. Fiona Buruma is aangewezen als lid-rapporteur van het onderzoek. Op 12 augustus 2013 heeft de RKC onderzoeksbureau StiBaBo (stichting voor Beleidsanalyse en Bestuursondersteuning) uit Warffum geselecteerd om het onderzoek uit te voeren. De heer Jan Lunsing van dit bureau heeft het onderzoek uitgevoerd en de heer Michiel Herweijer, hoogleraar verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, trad op als meezeer en inspirator.

Tijdens de RaadsInformatieAvond (RIA) Bestuur op 4 september 2013 hebben Fiona Buruma, Linda van der Lans en Jan Lunsing (onderzoeker) de raad geïnformeerd over het onderzoek en is bij brief van 28 augustus 2013 het college en de ambtelijke organisatie geïnformeerd. Begin september 2013 is het bureau gestart met de onderzoekwerkzaamheden. Naast een uitgebreide documentenstudie zijn een vijftal interviews gehouden met stakeholders. Vervolgens zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld (stichtingen, verenigingen, primair onderwijs), is een enquête online uitgezet onder vertegenwoordigers van de kernen en zijn burgers via de media opgeroepen deel te nemen aan een online enquête.

Op 16 december 2013 is het concept-rapport van StiBaBo ontvangen. Vervolgens is het rapport op 20 december 2013 uitgegaan voor ambtelijk wederhoor en op 15 januari 2014 voor bestuurlijk wederhoor. Alvorens een schriftelijke bestuurlijke reactie te geven heeft het college eerst de RKC uitgenodigd voor een gesprek. Dit gesprek heeft op 12 februari 2014 plaatsgevonden. Namens het college waren de wethouders De Goeij en Weverling bij dit gesprek aanwezig. Bij het gesprek waren naast Fiona Buruma, Linda van der Lans en Dick van Vliet ook Jan Lunsing en Michiel Herweijer van StiBaBo aanwezig. Tijdens dit gesprek werd aangegeven dat het college zeer grote vraagtekens zet bij de kwaliteit van het onderzoeksrapport. Deze vraagtekens richtten zich onder meer op de onderzoeksopzet met de uitgangspunten, de volledigheid en de redactie. Gesuggereerd werd om meer tijd te nemen om het rapport aan te passen. De RKC bleef bij haar standpunt om het rapport aan te bieden aan de raad in de commissie Bestuur van 19 februari 2014. Wel zijn naar aanleiding van het gesprek op een aantal punten aanpassingen gedaan in het rapport, waarbij de conclusies echter ongewijzigd standhielden. Op 17 februari 2014 ontving de RKC de bestuurlijke reactie van het college. Daarin werd aangegeven dat gezien de korte doorlooptijd richting commissie Bestuur het aangepaste rapport niet tijdig meer integraal kon worden beoordeeld. De reactie van het college was dus gestaafd op het rapport, zoals het er lag voor het gesprek van 12 februari 2014.

Op 19 februari 2014 heeft Fiona Buruma het rapport officieel aangeboden aan de voorzitter van de raadscommissie Bestuur, de heer Joep van Veen. Het rapport was op 14 februari 2014 onder embargo gezonden naar de leden van de raadscommissie Bestuur en op 17 februari 2014 zijn de overige raadsleden en het college geïnformeerd. Na de aanbidding van het rapport in de commissie werden de leden van de raadscommissie Bestuur in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over het rapport. Naast Fiona Buruma waren namens de RKC Linda van der Lans en Jan Lunsing aanwezig om deze vragen te beantwoorden. Het is nu aan de raad om het rapport te agenderen voor behandeling met het college.

4.3 *Onderzoeksprogramma 2014*

Fiona Buruma heeft in juni 2013 kennismakingsgesprekken gevoerd met alle fracties. Daarbij is ook gesproken over mogelijke onderzoeksonderwerpen. Daarnaast heeft de RKC in september 2013 een persbericht doen uitgaan om burgers op te roepen onderzoeksonderwerpen aan te dragen.

Op basis van de uitkomsten is een groslijst opgesteld van 20 mogelijke onderzoeksonderwerpen. In de RKC-vergadering van 31 oktober 2013 is op basis van de groslijst een selectie gemaakt, die heeft geleid tot de volgende onderzoeksonderwerpen voor 2014:

1. Juridische gerechtelijke procedures;
2. Voorbereiding 3 decentralisaties (procesonderzoek).

Verder is de RKC voornemens om in 2014 een tweetal follow-onderzoeken te doen. Onderzoeken, die zich lenen voor een follow-up onderzoek zijn:

1. Het RKC-onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het jongerenwerk in Westland, uitgebracht in september 2011;
2. Het RKC-onderzoek naar de bouw van een nieuw gemeentehuis, ook uitgebracht in september 2011.

Op 12 november 2013 is het concept-onderzoeksprogramma 2014 gezonden naar de raad met het verzoek om voor 15 december 2013 adviezen en bedenkingen over het onderzoeksprogramma ter kennis van de RKC te brengen. Aangezien geen adviezen en bedenkingen door de raad zijn ingediend, werd het onderzoeksprogramma 2014 op 15 december definitief.

4.4 *Onderzoek juridische gerechtelijke procedures*

De RKC heeft tot dit onderzoek besloten omdat meerdere raadsfracties dit onderzoeksonderwerp hadden aangereikt tijdens de kennismakingsgesprekken met Fiona Buruma.

In november 2013 is de RKC gestart met de selectie van onderzoeksbureaus. Een drietal bureaus is uitgenodigd offerte te doen, met het verzoek dit uiterlijk 22 november 2013 bij de RKC in te leveren. Twee bureaus konden aan dit verzoek uitvoering geven en op 27 november 2013 hebben de selectiegesprekken plaats gevonden. De werkgroep bestaande uit Martien Born (lid-rapporteur van dit onderzoek), Fiona Buruma en Dick van Vliet is unaniem tot de slotsom gekomen dat BMC het onderzoek moet gaan uitvoeren.

De raad, college en ambtelijke organisatie zijn bij brief op 4 december 2013 geïnformeerd over het voornemen van de RKC om onderzoek uit te voeren naar gerechtelijke procedures. Tevens is aangegeven dit onderzoek nog in 2013 te willen starten. Na de definitieve vaststelling van het onderzoeksprogramma is BMC direct gestart met onderzoeksactiviteiten, zoals het dossieronderzoek. Het ligt in de bedoeling dat BMC half juni 2014 het onderzoek zal afronden en dat de RKC nog voor het zomerreces het rapport aan de raad kan aanbieden.

4.5 **Vergaderingen**

In 2013 is de RKC zesmaal in vergadering bijeen geweest. In de regel komt de RKC eens per zes weken bij elkaar. Eenmaal is een vergadering geannuleerd omdat de twee interne leden niet aanwezig konden zijn. Het is regelmatig voorgekomen dat slechts één intern lid de vergadering kon bijwonen. Gezien het bepaalde in de Verordening heeft dit de besluitvorming in sommige gevallen bemoeilijkt en soms vertraagd.

4.6 **Andere overleggen**

De voorzitter en de secretaris hebben eens per kwartaal informatief overleg gehad met de voorzitters/secretarissen van de rekenkamer(commisies) in de regio Haaglanden. Tijdens deze regionale bijeenkomsten kwamen relevante onderwerpen ter sprake en werden informeel ervaringen gedeeld.

5. **Financieel overzicht**

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2013.

Omschrijving	Begroting 2013	Werkelijk 2013	Saldo 2013
Uitbesteding van onderzoeken	€ 23.200,--	€ 20.027,--	€ 3.173,--
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800,--	€ 15.200,--	€ 1.600,--
Contributie NVRR 2013		€ 550,--	€ 550,-- -/-
Overige kosten		€ 373,50	€ 373,50 -/-
Totaal (overschot)	€ 40.000,--	€ 36.150,50	€ 3.849,50

Van het onderzoeksbudget zijn in 2013 de kosten van het onderzoek kernenbeleid betaald en de 1^e termijn van het onderzoek gerechtelijke procedures. Ingevolge de verordening ontvangen de voorzitter en externe leden een maandvergoeding van respectievelijk € 500 en € 450. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd met de CAO gemeentepersoneel. Voor de voorzitter bedroeg de vergoeding in 2013 € 512,61 per maand en voor de leden € 461,34 per maand. De vergoeding voor de voorzitter ging in bij haar benoeming per 23 april 2013. Voor heel 2013 komt dit neer op een bedrag van € 15.200,--. De interne leden ontvingen een vergoeding van bruto € 78 per maand. Deze kosten gaan ten laste van het raadsbudget. Van de overige kosten zijn vergaderkosten en VVV-bonnen ten behoeve van het onderzoek kernenbeleid betaald.

6. **Nawoord en doorkijk naar 2014**

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2013. Het geheel overziend kan de RKC concluderen dat in 2013 het onderzoek grondbeleid kon worden afgerond en een tweetal onderzoeken kon worden opgestart. Inmiddels is één van deze twee onderzoeken afgerond, het onderzoek kernenbeleid. De RKC hoopt dat de raad met de uitkomsten van de onderzoeken zijn voordeel kan doen bij zijn kaderstellende en controlerende taak. De RKC is de raad, het college en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij de totstandkoming van dit programma. De RKC zal zich ten volle inzetten om van 2014 een succesvol jaar te maken.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,

Fiona Buruma, voorzitter Rekenkamercommissie Westland.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.

Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 038

F: 0174 – 673 031

E: dvvliet@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl